

Funded by
the European Union

Gulôčka
občianske združenie

Centrum spolupráce s inklúziou Harmónia - Inclusion Cooperation Center Harmónia

2021-1-SK01-KA210-ADU-000029390

Použití hlíny v domácnosti

Navzdory svým užitečným vlastnostem jí často způsobuje velké potíže, zvláště když je ho na místě hodně. Proto první, co vás napadne, když uvidíte hromadu, která se vytvořila po zemních pracích, je co nejdříve ji odstranit. Ale nespěchejte, existují lepší možnosti.

Není náhodou, že lidé používali hlínu více než tisíc let: stavěli z ní domy, připravovali nádobí, používali ji v lidovém léčení a kosmetologii a připravovali s ní jídlo.

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

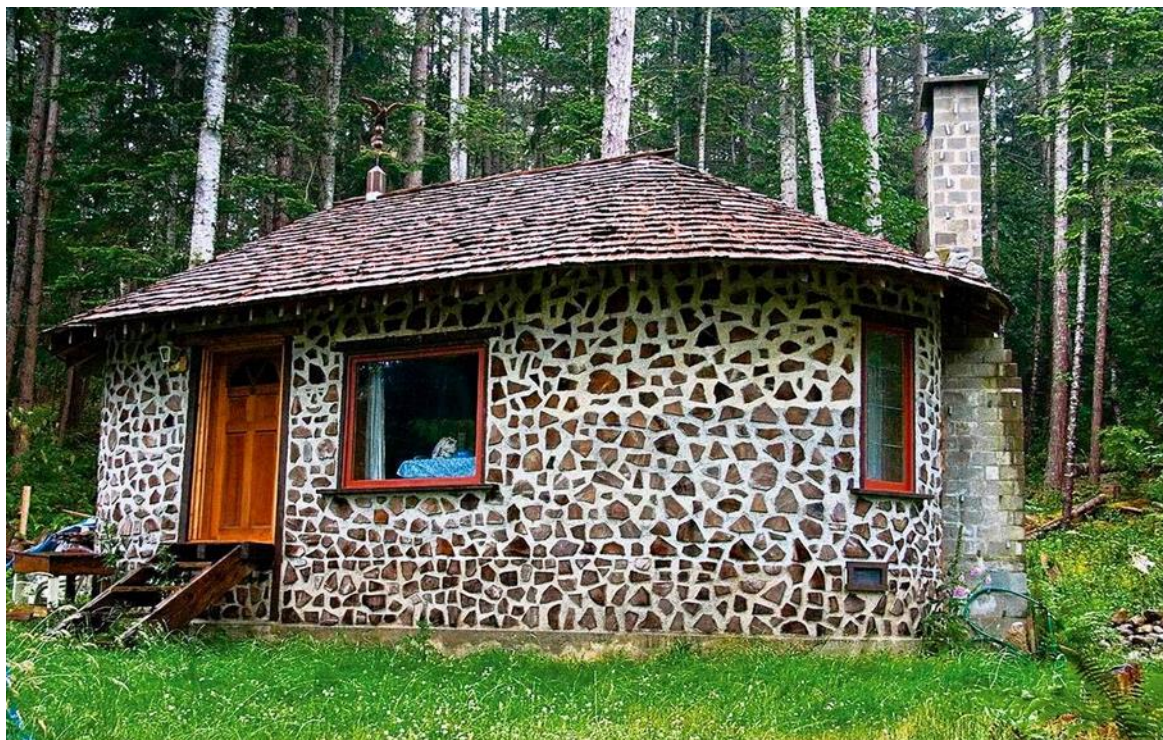
Funded by
the European Union

Gulôčka
občianske združenie

A nyní můžete najít hodné využití pro hlínu jak na zahradě, tak na místě jako celku.

Hlína má dobrou plasticitu a špatně propouští vodu. Tyto vlastnosti materiálu lze využít pro hydroizolaci základů budov na místě, pro uspořádání alpských skluzavek, pokládku pecí atd. Hlína pomůže vyrovnat místo, bude užitečná pro výstavbu technických místností.

"Hliněný hrad"

Hlínu, která zbude po vykopání studny nebo jiných zemních pracích, lze využít ke zlepšení hydroizolace základů domu, sklepa, sklepa nebo studny. Tento způsob ochrany proti vlhkosti se nazývá „hliněný hrad“.

Je to vrstva ztuhlé hlíny položená podél obrysu základové nebo podzemní části budov. Hliněný zámek zabraňuje kontaktu konstrukce s podzemní vodou a zároveň ji chrání před záplavami při silných deštích, čímž zvyšuje životnost hydroizolačních materiálů i stavby jako celku.

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

Funded by
the European Union

Gulôčka
občianske združenie

Ale před uspořádáním hliněného hradu musíte dát čas na smrštění půdy, alespoň 1 rok, aby se ve struktuře neobjevily prohlubně. Jako hlavní materiál se používá mastná hlína, do které se přidává trochu písku. Tato směs se před použitím namočí, poté vyplní prostor vykopané jámy pro instalaci hliněného hradu. Nahoře je uspořádána měkká dlažba.

Hlína na omítání stěn a podlahových potěrů

Hliněná omítka je vysoce kvalitní dekorativní materiál pro výzdobu interiérů, který má vysokou ekologickou čistotu, umožňuje vytvářet obrazy vln na stěnách, které vynikají svými teplými odstíny a má řadu výhod ve srovnání s moderními dokončovacími materiály.

Hlína je přírodní materiál, který má řadu výhod, díky čemuž je oblíbený ve stavebnictví:

- Šetrnost k životnímu prostředí: jíl je materiál šetrný k životnímu prostředí, neobsahuje škodlivé látky a je hypoalergenní. Použití hliněné omítky pomáhá zlepšit kvalitu vzduchu v interiéru a zajišťuje dobré mikroklima

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

Funded by
the European Union

Gulôčka
občianske združenie

- **Regulace vlhkosti:** hlína má tu vlastnost, že reguluje vlhkost v místnosti. Dokáže absorbovat a uvolňovat vlhkost a regulovat vlhkost vzduchu na optimální úrovni
- **Tepelná vodivost:** jíl je dobrý tepelný izolant. Jeho použití může zlepšit tepelnou izolaci místnosti a snížit náklady na vytápění
- **Zvuková izolace:** hliněná omítka má vysoké zvukově izolační vlastnosti, díky čemuž je ideální volbou pro ty, kteří oceňují ticho a klid
- **Dekorativnost:** hliněná omítka má přirozený, teplý vzhled, který se snadno hodí do různých stylů interiéru.

V závislosti na komponentech může mít hliněná omítka různé vlastnosti a vzhled. Mezi hlavní typy patří:

- **Keramzit:** obsahuje přísadku keramzitu, který odlehčuje konstrukci a zlepšuje tepelnou izolaci.
- **Slaměný jíl:** s přísadkou slámy pro zlepšení pevnosti a vytvoření texturního efektu.
- **Jíl-vápno:** kombinace jílu a vápna, poskytující dodatečnou odolnost a pružnost.

Hliněnou omítku lze použít v různých oblastech stavebnictví:

- **Vnitřní stěny:** Hliněná omítka je ideální pro vnitřní stěny. Vytváří přirozený, teplý a zdravý vzhled místnosti
- **Fasády domů:** hliněná omítka může být použita pro obklady fasád, které dodávají domům estetický vzhled a dodatečnou tepelnou izolaci
- **Dekorativní prvky:** hliněná omítka může být použita k vytvoření různých dekorativních prvků, jako jsou oblouky, sloupy, nebo dokonce k vytvoření vzorů na stěnách

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

Funded by
the European Union

Gulôčka
občianske združenie

- Ručně vyráběné výrobky: hlína vám umožňuje vytvářet jedinečné ručně vyráběné výrobky, jako jsou sochy nebo panely, pomocí sádry jako uměleckého materiálu.

Proces nanášení hliněné omítky zahrnuje několik fází:

- Příprava povrchu: povrch musí být čistý, suchý a rovný. Všechny nepotřebné materiály jsou odstraněny a stará omítka je očištěna
- Příprava směsi: hlína se míchá s vodou a přídatnými materiály podle receptury a výběru typu hliněné omítky
- Nanášení omítky: směs se nanáší na povrch pohybem hladítka, čímž se vytvoří požadovaná textura
- Vyrovnání: po aplikaci se povrch vyrovná a vytvoří se potřebný reliéf
- Schnutí: po nanesení musí omítka zaschnout. Doba schnutí závisí na tloušťce a podmínkách prostředí
- Hliněná omítka je jedinečným řešením pro ty, kteří hledají ekologicky šetrný, estetický a energeticky účinný materiál pro výzdobu interiéru i exteriéru.

Při změnách vlhkosti jííl absorbuje vlhkost v prostorách, udržuje příjemné mikroklima a po obnovení rovnováhy ji vrací zpět. Absorbuje také škodlivé látky, což je výhodné zejména pro alergiky, kteří se v místnostech s hliněnou omítkou cítí dobře.

Díky pružnosti materiálu lze omítat hlínou povrchy, které jsou vytápěné (kamna, krby, komíny). Mezi nevýhody: může prasknout a spadnout, takže se do omítky přidávají plniva. Hlína chrání stěny před tepelnými ztrátami horší než sádra.

Hliněné podlahy jsou vhodné do komerčních objektů, aby se v nich neutrácely peníze za cementové potěry.

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

Funded by
the European Union

Gulôčka
občianske združenie

Pomocí hlíny můžete také izolovat střechu jak na domě, tak v garáži. Někdo to dělá pomocí tenké nepálenky naplněné jílovou tekutinou. Jiní používají suchou hlínu umístěnou na polystyrenu a nahoře pokrytou skelnou vatou.

Vzhledem ke všem výhodám a rozmanitosti možností může být hliněná omítka ideální volbou pro stavbu vašeho domova nebo rekonstrukci stávajícího.

Adobe cihla

Hlínu lze použít pro stavbu většiny hospodářských budov, s výjimkou lázeňského domu. Adobe cihly jsou vyrobeny z tohoto přírodního materiálu, který má dobrou tepelnou vodivost a nízkou hmotnost. Oblíbený je zejména mezi příznivci zelené výstavby.

Taková surová cihla je vyrobena z hlíny a slámy, což má za následek ekologicky bezpečný a levný stavební materiál, který lze vyrobit vlastníma rukama. Potřebujete jen dřevěnou formu, hlínu, slámu a vodu.

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

Funded by
the European Union

Gulňocka
občianske združenie

S výrobou je lepší začít na jaře, aby měl vepř přes léto čas dobře proschnout. Samozřejmě je to časově náročný proces, ale zbaví vás hlíny na místě a výrazně sníží náklady na stavbu.

Hlína na pokládku a opravu pece

A samozřejmě, hlína je při stavbě pece nepostradatelná. Pevnost a trvanlivost celé konstrukce závisí na kvalitě řešení. Příprava řešení je jedním z nejdůležitějších momentů v procesu stavby zděné pece, krbu nebo zahradního krbu.

K přípravě roztoku nepoužívejte jílu z horních vrstev, protože obsahují organické zbytky, které mohou ovlivnit pevnost konstrukce.

V nádobě zředíme jílu vodou (minimální poměr 4:1) a necháme 1-2 dny odstát. Tento postup se nazývá namáčení. Poté roztok důkladně promíchejte na homogenní hmotu, přidejte písek (1 díl hlíny na 3 díly písku).

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

Funded by
the European Union

Gulôčka
občianske združenie

Kvalitu roztoku lze zkontrolovat tak, že z něj uděláte míč a hodíte ho na zem. Pokud se koule změnila v koláč, přidejte písek, pokud se rozpadá, přidejte hlínu. Optimální je, pokud se tvar téměř nezměnil.

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

Funded by
the European Union

Gulôčka
občianske združenie

Hlína na zahradě

Pokud je stavba na vašem místě již hotová, lze hlínu využít na zahradě i na zahradě.

Může se stát dobrým základem pro hromadu kompostu. Na dno položte vrstvu hlíny o tloušťce 8-10 cm, na ni savý materiál: sláma, seno, piliny atd. Hlína neprojde tekutými živinami a suchá podestýlka se působením těchto látek časem změní do hnojiv.

Z jílu lze vyrobit roztok, který se používá k ochraně kořenů sazenic; spolu s dalšími složkami použití pro bílení stromů a skladování okopanin a hlíz.

Hlína rozdrcená do práškového stavu při aplikaci na půdu může zlepšit její mechanické složení a provzdušnění. Zvláště užitečné je přidávání jílu spolu s organickými hnojivy do písčitých půd.

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

Funded by
the European Union

Gulňocka
občianske združenie

Je lepší přidávat pouze suchou hlínu rozdrčenou do práškového stavu, prosátou z hrudek.

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.

Funded by
the European Union

Gulôčka
občianske združenie

Hlína na vyrovnání plochy

Pokud se váš pozemek nachází ve svahu, můžete se pokusit jej vyrovnat zvýšením úrovně půdy. K tomu udělejte v nízko položené části pozemku hromadu hlíny a písku. Pokuste se je srovnat. Je vhodné střídat kbelík písku s kbelíkem hlíny.

V prvních letech je lepší sázet rostliny do speciálně připravených otvorů naplněných všemi potřebnými komponentami pro růst a vývoj na rovném místě. Na hlinitých půdách dobře zakořeňují dřín, kalina, hloh, tůje západní, květinové rostliny - floxy, sasanky, kosatce, tulipány aj.

*****

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them”.